การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตสึกษา มสธ. ครั้งที่ 3

The 3rd STOU Graduate Research Conference

ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษาบนเขตพื้นที่สูงที่ผู้เรียน เป็นชาวไทยภูเขา: กรณีศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก

Enhancing and Inhibiting Factors for Administration of Schools in High Land Area for Thai Hill Tribe Students: A Case Study of Basic Education Schools in Tak Province นางสาวภูวรินทร์ จาริยพานิช (Phuwarin Chariyapanich) * ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (ChooChat Phuangsomjit) **

นุงเยาว์ อุทุมพร (Nongyao Uthumporn) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานบนเขตพื้นที่สูงที่ผู้เรียนเป็นชาวไทยภูเขา

กรณีศึกษาคือสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งหนึ่งในจังหวัดตากที่มีนักเรียนทั้งหมดเป็นชาวไทยภูเขาแผ่าม้ง ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้คือการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ประกอบการสังเกต และการศึกษาเอกสาร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และตัวแทนชุมชนจำนวนทั้งสิ้น 7 คน นอกจากนี้ยังเก็บรวบรวม ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลประกอบอีก 15 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อค้นหาความหมายและสรุปเชื่อมโยง สาระสำคัญ โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าและการนำข้อมูลกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลยืนยันความถูกต้อง

ผลการวิจัยพบว่า 1)ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการบริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการ บริหาร มีคุณลักษณะและเทคนิคการสร้างแรงจูงใจที่ดี ครูและบุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยที่มีพลังในการทำงานสูง มีความรู้และทักษะในการจัดทำสื่อการสอน และได้รับแรงเสริมอย่างเต็มที่ ผู้เรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพ สูง จำนวนผู้เรียนมีมากทำให้ได้รับงบประมาณมาก มีแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ คนในชุมชนมีความผูกพันกัน การติดต่อสื่อสารกับชมชนจึงเป็นไปโดยง่าย การได้รับการสนับสนนจากหน่วยงานภายนอกทำให้ชมชนเปิดรับ สังคมภายนอกมากขึ้น มีวัฒนธรรมประเพณีเก่าแก่ในชุมชน ผู้เรียนปลอดจากสิ่งยั่วยุต่างๆและนโยบายที่ให้ โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนทุกคนเท่าเทียมกัน 2) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษา คือ บุคลากร ไม่เพียงพอ ชุมชนมีทัศนคติที่ ไม่ดีต่อผู้บริหาร ครูย้ายออกบ่อยความสามารถของครู ไม่ตรงกับความ ต้องการของสถานศึกษา ครูขาดแรงจูงใจในการทำงาน ผู้เรียนใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองและขาดเรียนบ่อย ชุมชนมีค่านิยมที่เห็นความสำคัญของเงินมากกว่าสิ่งอื่น การศึกษาไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิต สถานศึกษามีพื้นที่ จำกัด มีการทำงานผิดกฎหมายในชุมชน ประเพณีวัฒนธรรมบางอย่างและความขัดแย้งในชุมชนทำให้ สถานศึกษาทำงานได้ยากขึ้น ชมชนเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม การใช้หลักสตรและวัดประเมินผล ทางการศึกษาที่ใช้เกณฑ์เดียวกันทั้งประเทศและหน่วยงานภายนอกให้ความช่วยเหลือไม่จริงจังและไม่ต่อเนื่อง และ3) แนวทางการพัฒนา คือปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนชาวไทยภูเขา ปรับทัศนคติ ให้ผู้เรียนและชุมชนเห็นความสำคัญของการศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียนพัฒนาบุคลากรให้มี ความสามารถหลากหลายเพื่อให้ทดแทนกันได้เมื่อมีการย้ายออก ส่งเสริมให้คนในชุมชนได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น และกลับมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงานใกล้เคียง ปลูกฝังทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องแก่ครูและบุคลากร สร้างความเข้าใจอันดีกับชุมชนและพัฒนาวิธีการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

คำสำคัญ ปัจจัยที่ส่งเสริม ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาบนเขตพื้นที่สูง

^{*} นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช joy phu13@hotmail.com

^{**} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช choo_2500@yahoo.com

^{***} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการวัดและการประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี unongyao@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3

The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

This research is intended to study enhancing and inhibiting factors for administration of schools in high land area for thai hill tribe students.

A case study is one of the basic education schools in the Tak province that have all students are Hmong people. This research uses qualitative research. Unified storage with interviews, observations and education documents. People who provide data are the executive, teachers and representatives of 7 persons. And collecting data from data consisting of 15 persons. Analyze data to find meaning and summarize pivot in the link by using the data validation and triangle information back to the user, the data confirm the accuracy.

Research found that 1) enhancing factors are the executive who has knowledge in administration. There are features and techniques to motivate better. Teachers and staff with knowledge and skills in instructional media. Most teachers is in the ages with a higher power, and received full accessories. Learners have high professional skills. The number of participants is very budget. There are many natural resources. Communication with the community is easily because people in the community are binding. The supported by external agencies made the community open to external society. There are old cultural traditions in community. Learners do not involved about the vice, And the educational policy that provide opportunity for all people. 2) inhibiting factors are a lack of teachers and staffs. The community has the bad attitude with the executive. The frequently of teacher moved out. The ability of teachers do not meet the requirements of the educational. Teachers have not enought motivation to work. Learners use local language and each day there are many students missing classes. The community interest of money more than anything else. The community thinks that the education is inconsistent for their life. Educational space is limited. The conflict of the people in the community made the educational work harder. Culture and tradition, some of the obstacles to education. The community do everything themselves rather than the public. Using the curriculum and assessment, educational criteria, the same country does not correspond to the peculiarities of the area and external agencies, assistance is not serious and not continuous and 3) Guidelines for developing teaching are adjusted to suit the context of learning and Thai mountain. Adjust the attitude to students and the community to see the importance of education. Encourage students earn between classes Personnel development, an alternative to when it is moved. Encourage everyone in the community has received higher education and come back to work in educational or similar. Instill good attitude correct teachers and personnel. Understanding of the community and to develop ways to share the creative among educational community.

